Biuletyn
Polonistyczny

23.10.2025
Data wydarzenia: 29.10.2025 g.16:30 - 29.10.2025 g.18:00

Wszędzie jedna ziemia – Stanisław Młodożeniec

Typ wydarzenia: Spotkanie promocyjne
Miejscowość: Warszawa
Organizatorzy: Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego
Grupy docelowe: Inni

Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego w Warszawie oraz PUNO Press London – serdecznie zapraszają na spotkanie poświęcone życiu i twórczości Stanisława Młodożeńca.

W 130. rocznicę urodzin Stanisława Młodożeńca (1895–1959) oddajemy do rąk Czytelników monografię *Wszędzie jedna ziemia* – książkę poświęconą życiu i twórczości pochodzącego z Sandomierszczyzny literata, publicysty, pedagoga, działacza kulturalnego i społecznego, a także żołnierza. Wydarzenie jest okazją do przypomnienia niezwykle interesującej postaci polskiego życia kulturalnego pierwszej połowy XX wieku – futurystycznego poety, autora nacechowanych ludowością wierszy i opowiadań, emigranta, człowieka z pasją angażującego się w każdą dziedzinę życia. Książkę współtworzyli przedstawiciele różnych środowisk naukowych. Dzięki interdyscyplinarnemu podejściu badawczemu mogli oni spojrzeć na nowo na wielowymiarową i wielokierunkową aktywność pisarza, uzupełnić, a nawet odkryć nieznane dotąd fakty z jego biografii i twórczości. Publikacja, zredagowana przez Henryka Czubałę, Justynę Gorzkowicz i Joannę Kulczyńską-Kruk, stanowi próbę uchwycenia Młodożeńca „w ruchu” – między miejscami, ludźmi i tekstami. Jak piszą redaktorzy we wstępie:

„Tytuł monografii – Wszędzie jedna ziemia – przywołuje metaforę z wiersza W drodze, *która stanowi nie tylko motto tomu, ale i klucz do interpretacji. Ziemia jest tu nie tylko punktem geograficznym, lecz także symbolem pamięci, zakorzenienia i uniwersalnej wspólnoty losu.”*

Spotkanie będzie nie tylko promocją tomu, ale również okazją do rozmowy o twórczości i dziedzictwie Młodożeńca – poety drogi, poszukiwacza formy i człowieka, który całym życiem udowadniał, że „wszędzie jest jedna ziemia”. Wśród autorów tomu *Wszędzie jedna ziemia* znaleźli się badacze i twórcy reprezentujący różne środowiska naukowe i artystyczne, których teksty ukazują bogactwo oraz różnorodność życia i twórczości Stanisława Młodożeńca. Róża Godula-Węcławowicz

przygląda się jego twórczości z perspektywy antropologicznej, Krzysztof Burek pisze o Sandomierzu – rodzinnym miejscu poety, a Jerzy Mazurek analizuje jego działalność w ruchu ludowym w kraju i na emigracji. Maciej Urbanowski bada obecność Młodożeńca na łamach „ABC Literacko-Artystycznego” i „Prosto z mostu”, Justyna Gorzkowicz przedstawia jego emigracyjne ścieżki, a Arkadiusz M. Stasiak ukazuje dylematy woluntaryzmu i determinizmu w jego życiowych wyborach. Magdalena Kuranc-Szymczak prowadzi czytelnika śladami poety, Tomasz Węcławowicz przybliża krakowskie środowisko artystyczne okresu międzywojennego, a Krzysztof Jaworski kreśli portret przyjaźni Młodożeńca z Brunonem Jasieńskim. Joanna Kulczyńska-Kruk pisze o krakowskim okresie życia poety, Anna Folta-Rusin analizuje formistyczne aspekty jego wierszy, a Henryk Czubała porównuje strategie poetyckie Młodożeńca i Juliana Przybosia. Sławomir Sobieraj ukazuje jego futuryzm i wizję nowoczesności, Adam Regiewicz pisze o cielesności w jego poezji, a Janusz Pasterski o osobistym wymiarze liryki z cyklu *Notatki*. Jan Zięba interpretuje twórczość Młodożeńca w kontekście whitmanizmu i geopoetyki, Marzena Miśkiewicz analizuje ludowy obraz człowieka w jego prozie, a Mieczysław Dąbrowski wskazuje na wczesne wątki genderowe. Elżbieta Wróbel omawia jego działalność teatralną i publicystyczną, Aleksandra Knapiuk przygląda się kulturowym reinterpretacjom jego dorobku, a Julia Dworecka ukazuje Młodożeńca jako pedagoga w warszawskim Gimnazjum im. Stefana Batorego. Piotr Jackowski opisuje jego współpracę z Janem Maklakiewiczem przy *Pieśni o Stalowej Woli*, zaś Weronika Kołacz poświęca uwagę Wandzie Arlitewicz-Młodożeniec – żonie poety. Na tom składają się również teksty towarzyszące wideopoematowi *Jedna ziemia*
, autorstwa Justyny Gorzkowicz, Marcina Jerzyny i Jarosława Soleckiego, które łączą refleksję literacką, dźwiękową i wizualną. Studium Marcina Jerzyny poświęcone jest archiwum Stanisława Młodożeńca w zbiorach Muzeum Zamkowego w Sandomierzu. Tom ukazuje różne perspektywy interpretacyjne – od historycznoliterackiej, przez antropologiczną i kulturoznawczą, po estetyczną i biograficzną – tworząc wielowymiarowy portret poety, dla którego „wszędzie jedna ziemia” była symbolem wspólnego ludzkiego doświadczenia.

Adres: Aleja Wilanowska 204, Warszawa
Słowa kluczowe: futuryzm, Młodożeniec Stanisław

Opublikował: Justyna Gorzkowicz